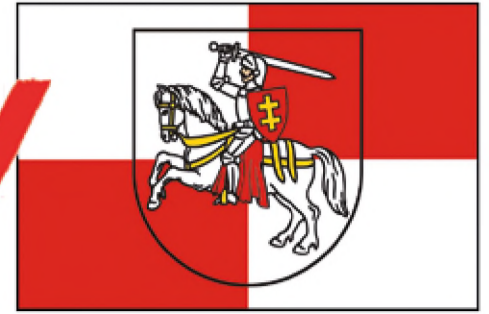

TYGODNIK WILEŃSZCZYŻNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Na wileńskiej Lipówce powstanie nowy park autobusowy **str. 3**
- Solczenie na podium **str. 4**
- Wileński Festiwal Filmów Krótkometrażowych jako pierwszy na Litwie z kwalifikacją do Oscara **str. 7**

Rota

- AWPL-ZChR przypieczętowała swoje zwycięstwo na Wileńszczyźnie **str. 3**
- Świąteczne światło **str. 4**

PRENUMERATA 2024

Do 19 listopada
trwa prenumerata
na grudzień
2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Wyborcy zaufali programowi wartości AWPL-ZChR

Celem ugrupowania jest wprowadzenie zmian i pomoc zwykłym mieszkańcom

FOT. WIKTOR JUSIEL

W poniedziałek, 28 października, po nocy wyborczej, politycy Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin na konferencjach prasowych zorganizowanych przez agencje informacyjne BNS oraz ELTA omówili wyniki oraz podzielili się swoimi powyborczymi refleksjami. W konferencji wziął udział przewodniczący AWPL-ZChR Waldemar Tomaszewski, Czesław Olszewski którego wyborcy obdarzyli dużym zaufaniem, zapewniając mu zwycięstwo podczas II tury nad przedstawicielką konserwatystów, ministrami spraw wewnętrznych Agnė Bilotaitė oraz Rita Tamašunienė, która wraz z Jarosławem Narkiewiczem woła wyborców zwyciężyła już podczas I tury wyborów.

Prezes AWPL-ZChR Waldemar Tomaszewski podziękował wszystkim wyborcom za okazane poparcie – „nie zawiedziemy, nasz program jest skierowany do zwykłego człowieka, to program wartości, to program wartości”.

(Dokończenie na str. 5)

Posiedzenie polsko-litewskiej grupy roboczej ds. transgranicznych połączeń drogowych

Poprawa infrastruktury lokalnych połączeń drogowych między Polską a Litwą, stan budowy międzynarodowego korytarza transportowego łączącego kraje bałtyckie z zachodnią Europą - Via Baltica oraz plany przebudowy drogi krajowej nr 16 od Augustowa do granicy litewskiej to główne tematy rozmowy wiceministra infrastruktury Stanisława Bukowca z wiceministrem transportu i komunikacji Litwy Juliuszem Skačkauskasem.

(Dokończenie na str. 2)

FOT. ARCHIWUM

15 mln euro na Górę Giedymina

FOT. ARCHIWUM

W ciągu 3 lat na wzmocnienie Góry Giedymina, która stała się symbolem Litwy, planuje się przeznaczyć 15 milionów euro – kwotę tę przewidziano w projekcie budżetu państwa na lata 2025-2027. Fundusze zaplanowano w ramach wydatków Litewskiego Muzeum Narodowego.

(Dokończenie na str. 3)

Arcybiskup Gintaras Grušas powołany do nowej Rady Synodalnej

Metropolita wileński arcybiskup Gintaras Grušas został wybrany do 17-osobowej Rady Synodalnej.

W ubiegłym tygodniu uczestnicy drugiej sesji XVI Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów w Watykanie wybrali nowy skład Rady Synodalnej.

Rada jest odpowiedzialna za realizację procesu obecnego Synodu o synodalności i przygotowaniu kolejnego Synodu.

Do odnowionej Rady wybrano po jednym biskupie z katolickich Kościołów wschodnich i z Oceanii oraz po dwóch hierarchów z Ameryki Północnej i Łacińskiej, z Europy, Afryki i Azji. Czterech kolejnych członków mianuje papież, w skład Rady wejdzie też szef dykasterii Kurii Rzymskiej, odpowiedzialny za tematykę kolejnego Synodu.

Obrady XVI Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów zakończyły się 27 paź-

dziernika. To już ostatni etap Synodu o synodalności, który trwa od 2021 roku.

Fot. Wiktor Jusiel

15 listopada mija termin płatności podatku od gruntu

Państwowa Inspekcja Podatkowa (VMI) poinformowała, że właściciele ziemi prywatnej po zalogowaniu się w elektronicznym systemie deklarowania (EDS) już mogą przejrzeć swoje deklaracje podatku gruntowego za 2024 rok. Termin płatności tego podatku mija 15 listopada.

Według VMI, 787 tys. właścicieli ziemi za 2024 rok będą musieli zapłacić 60,8 mln euro podatku od ziemi: około 50,4 mln euro zapłacą mieszkańcy, a 10,4 mln euro – firmy.

„Dążymy do tego, aby płacenie podatku od ziemi było jak najbardziej wygodne dla jego właścicieli. Większość deklaracji jest już przygotowana i zamieszczona w naszych e-systemach, a tym, którzy

nie mają możliwości z nich skorzystać, informację wysyłamy pocztą” – powiedział Martynas Endrijaitis, zastępca szefa VMI.

W tym roku deklaracje papierowe zostaną wysłane pocztą tradycyjną dla około 165 tys. właścicieli ziemi. VMI zwraca uwagę na to, że mieszkańcy nie korzystający z e-usług VMI, powinni wskazać prawidłowy adres zamieszkania wraz z kodem pocztowym, aby deklaracje dotarły do nich na czas.

Podatek od ziemi można płacić za pomocą e-bankowości, na poczcie, w kasach „Maxima LT”, terminalach „Perlas”, kioskach z prasą, w innych placówkach płatniczych.

Na podst. vmi.lt

W tym rankingu Wilno wyprzedziło Warszawę

Już drugi rok z rzędu międzynarodowa grupa ekspertów ds. bezpośrednich inwestycji zagranicznych oceniła Wilno jako miasto najkorzystniejsze dla rozwoju biznesu w regionie Europy Środkowo-Wschodniej.

W tym roku Emerging Europe Limited, organizacja badająca rosące rynki europejskie, opublikowała badanie miast przyjaznych biznesowi, w którym Wilno zajęło czołowe miejsce. Badanie przeprowadziła grupa ponad 100 ekspertów, składająca się z doradców ds. bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Eksperti podzielili wszystkie badane miasta europejskie na dwie grupy: o ugruntowa-

nej pozycji i rozwijające się. Wilno zaliczane jest do drugiej grupy.

W badaniu Wilno oceniano w

8 różnych kategoriach, z czego aż w pięciu zajęło pierwsze miejsce: marka, potencjał gospodarczy, inteligentna infrastruktura i komunikacja, jakość życia oraz wsparcie

władz lokalnych. W pozostałych trzech (klimat biznesowy, koncentracja talentów, inteligentny rozwój miast) stolica Litwy znalazła się w pierwszej dziesiątce.

Wilno, uznawane za coraz ważniejsze centrum europejskich technologii finansowych i sektorów mobilności, wyprzedziło zajmującą w badaniu II miejsce Warszawę, a także plasujące się dalej Pragę, Budapeszt i Tallinn. W indeksie miast przyjaznych biznesowi prowadzonym przez Emerging Europe Wilno zostało wskazane przez 176 ekspertów, Warszawę wskazało 161 ekspertów, a Tallin – 137.

Na podst. alfa.lt

Posiedzenie polsko-litewskiej grupy roboczej ds. transgranicznych połączeń drogowych

(Dokończenie ze str. 1)

W spotkaniu, które odbyło się w Sejnach 28 października 2024 r. przy okazji posiedzenia grupy roboczej do spraw drogowych połączeń transgranicznych, wzięli udział polscy i litewscy samorządowcy z przygranicznych regionów. Polsko-litewska grupa robocza, której priorytetem jest poprawa lokalnych tras łączących granicę państwa z siecią dróg regionalnych, służących rozwojowi terenów przygranicznych i poprawie życia społeczności, powołana została w 2020 r.

– Dzięki dobrej współpracy

z naszymi sąsiadami wspólnie wspieramy rozwój przygranicznej infrastruktury i transgranicznych połączeń transportowych. Są to niezwykle ważne drogi, nie tylko dla mieszkańców regionów przygranicznych, ale istotne także z punktu widzenia szeroko rozumianego bezpieczeństwa militarnego wschodniej flanki NATO – powiedział wiceszef resortu infrastruktury S. Bukowiec.

Podczas spotkania w Sejnach wiceminister infrastruktury S. Bukowiec przedstawił stan prac po stronie polskiej. Podkreślił, że polski odcinek trasy Via Baltica

został już praktycznie ukończony, w ograniczonym zakresie kierowcy korzystają jedynie z części obwodnicy Łomży. Szlak transportowy Via Baltica biegnie z Polski przez Litwę i Łotwę do Estonii. Pełni rolę najważniejszego połączenia drogowego pomiędzy krajami bałtyckimi, a pozostałą częścią Unii Europejskiej. Ten korytarz na polskim przebiegu tworzą odcinki dróg ekspresowych S8 i S61 pomiędzy Warszawą i przejściem granicznym w Budzisku. Podczas rozmów omówiono plany dokończenia trasy Via Baltica po stronie litewskiej oraz wzmocnienia połączenia Augustów – Olita (po stronie polskiej jest to droga krajowa nr 16).

Przedstawiciele resortów ds. transportu wizytowali ponadto przygraniczne odcinki dróg, w tym S61 przy granicy polsko-litewskiej, drogę powiatową nr 1163B Sejwy – Widugiere – Sankury, drogę gminną nr 101742B Sankury - Burbiszki i drogę powiatową nr 1177B Berzniki – Berżałowce – Giby.

gov.pl

Wileńscy seniorzy mogą korzystać z basenów za darmo

Seniorzy mieszkający w stolicy będą mogli w ostatnią niedzielę każdego miesiąca bezpłatnie korzystać z basenów w Fabianiskach i Leszczyniakach oraz z zlokalizowanych w nich klubów sportowych. Celem tej inicjatywy jest zachęcenie seniorów do aktywności społecznej i dbania o swoje zdrowie i dobre samopoczucie – poinformował Samorząd m. Wilna.

Seniorzy mogą bezpłatnie udać się w ostatnią niedzielę każdego miesiąca na dwa baseny i kluby sportowe „Active Vilnius” – w Fabianiskach i Leszczyniakach – korzystając ze wszystkich świadczonych w nich usług, w tym także z ćwiczeń grupowych.

W basenie i klubie sportowym w Leszczyniakach (ul. Erfurto 13) emeryci będą mogli bezpłatnie ćwiczyć w ostatnią niedzielę każdego miesiąca w godzinach 9.00-16.00, a w basenie i klubie sportowym w Fabianiskach (ul. Vėtrungių 45A) – od 14.00 do 21.00.

Po przybyciu seniorzy muszą okazać na recepcji swoją legitymację, zawnazę rejestrować się nie trzeba.

Więcej informacji na stronie internetowej <https://www.activevilnius.lt>

Na podst. vilnius.lt

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Wiadomo, kiedy dokładnie zostaną odłączone linie energetyczne wiążące Litwę z Rosją i Białorusią

Linie energetyczne wiążące Litwę z Rosją i Białorusią zostaną odłączone w lutym przyszłego roku w ramach synchronizacji bałtyckich systemów energetycznych z Europą Zachodnią – przekazał dziś mediom operator litewskiego systemu przesyłowego Litgrid.

Odłączenie infrastruktury zaplanowano na 8 lutego, kiedy wygaśnie porozumienie w sprawie jednolitego systemu elektroenergetycznego Białorusi, Rosji, Estonii, Łotwy i Litwy (BRELL). „Niezwłocznie po tym rozpoczą

nie się demontaż” – poinformował operator w oświadczeniu. 9 lutego Litwa zostanie włączona do zuniifikowanej sieci elektroenergetycznej europejskiej.

Wstępnie zakładano, że przyłączenie Litwy, Łotwy i Estonii do kontynentalnej europejskiej sieci elektroenergetycznej nastąpi pod koniec 2025 roku.

Kraje bałtyckie – Litwa, Łotwa i Estonia – chciały odłączyć się od rosyjskiego i białoruskiego systemu energetycznego już w 2007 roku, uznając uzależnienie od rosyjskiej energii elektrycznej

za ryzyko strategiczne – podkreślił litewski portal Lrt.

Obecnie Litwa, Łotwa i Estonia pozostają jedynymi państwami UE, które nie są podłączone do europejskiej sieci energetycznej. Od przyszłego roku kraje bałtyckie będą korzystać z istniejącej linii LitPol łączącej Litwę z Polską, a także nowego kabla ułożonego pod Morzem Bałtyckim. Koszt procesu transformacji szacuje się na 1,6 mld euro, z czego trzy czwarte zostanie pokryte ze środków UE.

Na podst. **Nasz Dziennik**

Na wileńskiej Lipówce powstanie nowy park autobusowy

Wileńskie przedsiębiorstwo miejskie „Vilniaus viešasis transportas” (VVT) planuje do 2027 r. zbudować nowy park autobusowy na Lipówce, dokąd przeniesie większość autobusów, które obecnie znajdują się w parku w Werkach. Władze miasta Wilna zatwierdziły ten projekt w październiku.

Przedstawiciel VVT poinformował, że samorząd zatwierdził dofinansowanie na projekt w wysokości 19 mln euro, jednak realny koszt budowy będzie znany dopiero po rozstrzygnięciu przetargu przez wykonawcę.

Nowy park autobusowy będzie obsługiwał trasy południowej części miasta, ma usprawnić komunikację mieszkańców Wilna, gdyż pojawią się częstsze połą-

czenia w tej dynamicznie rozwijającej się części miasta.

Powierzchnia nowego parku będzie mniejsza o 20 tysięcy m² w porównaniu do parku w Werkach, przez co koszty utrzymania parku będą mniejsze.

Po wybudowaniu parku na Lipówce, budynki i teren parku w Werkach zostaną przekazane

samorządowi, który zadecyduje o ich dalszym zagospodarowaniu.

Budowa nowego parku ma rozpocząć się w 2024 roku, po uzyskaniu pozwolenia na budowę.

Obecnie VVT posiada trzy parki autobusowe: na Antokolu, w Wierszuliskach oraz w Werkach.

Na podst. **BNS**

Za wrzucenie śmieci do nie swojego kontenera grozi duża kara

Za wrzucenie śmieci do kontenera, który nie należy do naszego domu, czy bloku możemy otrzymać karę w wysokości nawet ponad pół tysiąca euro. Taką karę można także dostać za wyrzucanie śmieci w nieodpowiednich miejscach. Część mieszkańców niestety w dalszym ciągu pozostawia odpady wielkogabarytowe tuż obok kontenerów, zamiast dostarczać je do wyznaczonych miejsc.

Kontenery przydzielane są

do konkretnych bloków mieszkalnych lub mieszkańców, w zależności od tego, ilu mieszkańców zamieszkuje dany budynek, i na tej podstawie ustalane są harmonogramy wywozu śmieci. Gdyby można było wyrzucać śmieci do dowolnego pojemnika, byłby to duży problem, gdyż trudno byłoby uregulować wywóz śmieci – albo pojemniki byłyby opróżniane za często, albo za rzadko.

Ogólna zasada jest taka, że

śmieci możemy wyrzucać na najbliższym od naszego miejsca zamieszkania placu z kontenerami. Dokładne informacje można znaleźć na interaktywnej mapie lub w samoobsługowym serwisie internetowym według numerów kontenerów.

Za pierwsze naruszenie kara może wynieść nawet 140 euro. W przypadku powtarzającego się naruszenia zasad kara może wynieść aż 600 euro.

Na podst. **LNK**

15 mln euro na Górę Giedymina

(Dokończenie ze str. 1)

Według ministra kultury Simonasa Kairysa planowane 15 mln euro powinno wystarczyć na pierwszy etap prac, który mógłby rozpocząć się już w tym roku.

Na początku października Rada Ministrów przeznaczyła z funduszu rezerwowego ponad 436 tysięcy euro na uporządkowanie Góry Giedymina. Ze środków tych opłacono m.in. monitoring, remont tymczasowych schodów, usuwanie skutków lipcowych ulewnych deszczy.

Muzeum Narodowe ze swej

strony prosi o kolejne 8 mln euro na odbudowę windy wożącej zwiedzających na górę. Zdaniem placówki działa ona już prawie 20 lat i jest całkowicie wyeksploatowana. Muzeum Narodowe wskazuje, że przez ciągłe awarie winda nie może być wykorzystywana przez oficjalne delegacje innych państw, co szkodzi wizerunkowi Litwy. Ponadto psujący się wyciąg może odstarczać zagranicznych turystów.

W zeszłym roku z wyciągu skorzystało ponad 179 tysięcy osób, z czego 48,7 tysięcy były

to osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy oraz młode rodziny z wózkami lub małymi dziećmi. W tym roku winda zepsuła się 21 razy i w rezultacie była nieczynna przez 65 dni.

Sejmowa Komisja Kultury przychyliła się do tego wniosku i zaproponowała podział środków na prace związane z odbudową kolejki na lata 2025-2027, przeznaczając w przyszłym roku 725,7 tys. euro, w 2026 r. – 3 mln euro, a w 2027 r. – 4,2 mln euro.

Na podst. **BNS**

W Telszach uruchomiono pierwszy kompensator synchroniczny. Litwa szykuje się do odłączenia od BRELL

W Telszach (lit. Telšiai) został włączony pierwszy z trzech kompensatorów synchronicznych. Uruchomienie tych urządzeń to ważny krok ku niezależności systemu elektroenergetycznego Litwy – synchronizacji z sieciami Europy kontynentalnej i odłączenia się w lutym przyszłego roku od rosyjskiego systemu elektroenergetycznego.

Kompensator synchroniczny to silnik elektryczny o dużej masie, podłączony do sieci przesyłowej, który może magazynować energię obrotową i w razie potrzeby wykorzystywać go w trybie generatora. Pomaga ustabilizować częstotliwość systemu elektrycznego i zwiększa stabilność dynamiczną sieci: zmniejsza spadki napięcia podczas zwarć, zapewnia bezwładność, kompensuje moc bierną.

Na Litwie zostaną uruchomione trzy kompensatory – w Telszach, Olicie i w rejonie wileńskim. W Olicie urządzenie zacznie działać już za miesiąc, a w rejonie wileńskim – wiosną przyszłego roku.

Instalacja kompensatorów synchronicznych jest jednym z głównych projektów programu synchronizacji z sieciami Europy kontynentalnej. Na Łotwie i w Estonii też zostaną uruchomione po trzy kompensatory.

Do tej pory Litwa, Łotwa i Estonia wraz z Rosją i Białorusią działają w systemie IPS/UPS – tzw. pierścień BRELL – gdzie częstotliwość prądu jest centralnie regulowana w Rosji. Trzy kraje bałtyckie uzgodniły odłączenie się od BRELL w lutym 2025 roku.

Na podst. **enmin.lrv.lt**

Od 1 listopada – ważne zmiany dla osób pracujących z dziećmi

Państwowa Inspekcja Pracy (VDI) informuje, że z dniem 1 listopada br. wejdą w życie zmiany w ustawie o ochronie praw dziecka, które przewidują, że osoby pracujące z dziećmi (w ramach praktyki, stażu, świadczenia usług, wolontariatu lub na podstawie umowy o pracę) będą zobowiązane do posiadania ważnego kodu legalnej pracy z dziećmi („QR Code”).

Zatrudniając nowych pracowników pracodawcy będą zobowiązani do wymagania kodu QR, potwierdzającego, że dana osoba nie była skazana za przestępstwa seksualne lub inne umyślnie poważne lub bardzo poważne przestępstwa.

Pracodawcy będą musieli co jakiś czas sprawdzać ważność kodu QR, przynajmniej raz w roku. Rodzice będą również mogli zażądać okazania kodu QR od samozatrudnionych korepetytorów, opiekunów, kierowników kółek lub innych osób świadczących usługi dla dzieci. Aby zapewnić prawidłowe wdrożenie przepisów ustawy dotyczących kodu QR, odpowiedzialne organy będą nadzorować i monitorować przestrzeganie tych przepisów w praktyce.

Państwowa Inspekcja Pracy będzie kontrolować, jak wdrażane są wymogi określone w ustawie na podstawie odpowiedniego kwestionariusza. Planowane są również kontrole elektroniczne. Nieprzestrzeganie ustanowionych obowiązków będzie skutkowało odpowiedzialnością administracyjną, która będzie zróżnicowana w zależności od powagi sytuacji. Niesprawdzenie kodu QR przed zatrudnieniem lub raz w roku będzie skutkowało grzywną w wysokości od 300 do 500 euro, a za powtórne naruszenie trzeba będzie zapłacić od 500 do 1 000 euro. Grzywna w wysokości od 3 000 do 5 000 euro grozi w przypadku, jeśli okaże się, że działalność prowadzi osoba skazana, za powtórne takie naruszenie – od 5 000 do 6 000 euro.

Na podst. **vdi.lrv.lt**

Flota policji wzbogaciła się o nowe samochody

Flotę policji zasililo 26 nowych samochodów Ford Transit Custom. Zostały one przekazane głównym okręgowym komisariatom policji – poinformował Departament Policji.

Komisariaty w Wilnie i Kownie otrzymały po 4 nowe radiowozy, policja w Szawlach, Poniewieżu i Olicie – po 3, w Kłajpedzie, Mariampolu, Taurogach i Telszach – po 2 i policja uciańska – 1.

We wrześniu 2023 roku podpisano umowę z firmą „Inchcape Motors” na zakup 26 samochodów marki Ford Transit Custom. Wartość umowy wynosi 1,7 mln euro. Cena jednego wyposażonego samochodu wynosi 67,5 tys. euro.

Samochody są napędzane silnikiem Diesla 2,0 l o mocy 125 kW, napęd na wszystkie koła, automatyczna skrzynia biegów, mobilne stanowisko pracy, przedział dla zatrzymanych, zainstalowany sprzęt radiowy oraz sprzęt do rejestracji obrazu i dźwięku.

Obecnie policja posiada 800 samochodów do szybkiego reagowania.

W następnym roku flota policji ma powiększyć się o około 200 nowych samochodów.

NOWINY znad Solczy

Zbliża się termin opłaty podatku za ziemię

Zbliża się termin opłaty podatku za dzierżawę gruntów. W rejonie sołecznickim mieszkańcy dzierżawią 10 174,75 hektarów ziemi. Czyszn musi być opłacony do 15 listopada br.

Rada Samorządu Rejonu Sołecznickiego przewidziała przypadki, w których opłata za dzierżawę gruntu jest niższa niż kwota naliczonego czynszu za dzierżawę gruntu. Osoby, których łączna powieszchnia działek nie przekracza 3 hektarów są zwolnione z podatku od dzierżawy gruntów. Osoby fizyczne są również zwolnione z płacenia czynszu za dzierżawę gruntów (własność domu), osoby z poziomem niezdolności do pracy od 0 do 40 proc., emeryci i renciści oraz małoletnie dzieci w przypadku rodzin powyższych dzierżawców.

W przypadku opłaty za dzierżawę gruntów w wysokości 3 EUR i mniej płatnik jest z niej zwolniony.

Według danych Departamentu Rolnictwa, liczba dzierżawców gruntów państwowych pozostaje stabilna i zmienia się nieznacznie. W tym roku do jej płacenia zobowiązanych jest 598 osób fizycznych i 99 podmiotów prawnych. Oczekiwany dochód do budżetu rejonowego wyniesie 265 044,65 euro.

Podatek gruntowy można wpłacać na konto administracji gminy rejonu sołecznickiego LT377300010080754218 (kod firmy 188718713, Swedbank, kod banku 73000). Kod wpłaty dla osób fizycznych to 3111, a kod wpłaty dla osób prawnych to 3121; kasy Maxima (od 2022-01 i kasy samoobsługowe) oraz za pośrednictwem portalu internetowego www.sollo.lt.

W przypadku niedokonania wpłaty w terminie naliczane będą odsetki za każdy dzień zwłoki.

XVII Międzynarodowy Turniej Tenisa Stołowego pamięci trenera Z. Ślizewskiego

Solczanie na podium

W dniach 18-20 października w gimnazjum Tysiąclecia Litwy w Sołecznikach odbył się XVII Międzynarodowy Turniej Tenisa Stołowego pamięci trenera Zygmunta Ślizewskiego.

W pierwszym i drugim dniu turnieju przy stołach do ping-ponga rywalizowało 200 dzieci z różnych miast i rejonów Litwy, a także goście z Estonii i Łotwy. Najlepszymi wynikami tenisistów stołowych z rejonu sołecznickiego wykazali się Miglė Žvybaitė, która zajęła 5. miejsce w grupie wiekowej 2010, Karolis Andriuškevičius zajął 2. miejsce w grupie wiekowej 2012, Martin Frizel zajął 1. miejsce w grupie wiekowej 2008.

Najmłodszymi zawodnikami turnieju byli: Ewa Kornej, Sofija Votukovič, Sofija Zubel, Leo Taratasiuk, Maksim Maliniskij, Damian Zarekij. Były to ich pierwsze oficjalne zawody.

Trzeciego dnia turnieju rywalizowali dorośli. Łącznie rywalizowało 48 tenisistów stołowych. Cieszy fakt, że zwycięzcą został Martin Frizel z rejonu sołecznickiego.

Turniej był sponsorowany przez Samorząd Rejonu Sołecznickiego, Gimnazjum Tysiąclecia Litwy w Sołecznikach, Szkołę Sportową im. A. Ratkiewicza w Ejszyszkach, Klub Tenisowy „Relaks” w Sołecznikach, Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Sołecznikach.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Konkurs Recytatorski Kresy 2024 w rejonie sołecznickim

Młode talenty na scenie

W środę, 23 października br., w pięknych wnętrzach Pałacu Balińskich w Jaszunach, odbył się konkurs recytatorski im. Adama Mickiewicza Kresy 2024, który zgromadził młodych miłośników poezji z rejonu sołecznickiego. W konkursie wzięło udział 66 uczestników, reprezentujących różne szkoły rejonu znad Solczy.

Uczniowie zmagali się w czterech kategoriach wiekowych, prezentując utwory zarówno klasyków literatury polskiej, jak i współczesnych autorów.

Pałac Balińskich, miejsce o historycznym uroku, stanowił doskonale tło dla tego wydarzenia, które na stałe wpisało się w kalendarz kulturalny regionu. Młodzi recytatorzy z wielkim

A wyniki konkursu są następujące:

I grupa wiekowa (do lat 7)

I miejsce – Mija Solden, Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach (naucz. Wiesława Komuliubienė)

II miejsce – Agata Jurgo, Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach (naucz. Helena Sinkiewicz)

III miejsce – Milana Toiczkiņa, Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach (naucz. Renata Kolendo)

Wyróżnienie:

Mark Sakson, Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach (naucz. Alina Suruda)

Ludwika Narbutta w Koleśnikach (naucz. Bożena Piaskowska)

III grupa wiekowa (od 13 do 15 lat)

I miejsce – Gracjana Paula Žukaitė, Gimnazjum w Ejszyszkach (naucz. Waclawa Iwanowska)

II miejsce – Oliwia Żylinska, Gimnazjum w Ejszyszkach (naucz. Waclawa Iwanowska)

III miejsce – Karolina Łukasiewicz, Gimnazjum w Ejszyszkach (naucz. Waclawa Iwanowska)

Wyróżnienia:

Dominika Petrauskaitė, Gimnazjum w Ejszyszkach (naucz. Alicja Turowska)

Ewa Butrym, Gimnazjum w

zaangażowaniem prezentowali wybrane przez siebie teksty, a ich występy były dowodem nie tylko na głębokie zrozumienie poezji, ale również na ogromny talent i pracę włożoną w przygotowania.

Gościem honorowym uroczystości była Regina Markiewicz, kierowniczka Wydziału Oświaty i Sportu Administracji Rejonu Sołecznickiego, która z uznaniem wypowiadała się o poziomie artystycznym konkursu oraz o znaczeniu pielęgnowania polskiej kultury i języka na Kresach. W swoim przemówieniu podkreśliła, jak ważne jest, by młode pokolenia miały możliwość rozwijania swoich talentów.

Wszyscy uczestnicy konkursu wykazali się dużą dojrzałością artystyczną, a jury miało trudne zadanie, wybierając najlepszych recytatorów. Każdy uczestnik konkursu został nagrodzony dyplomem, a laureaci otrzymali także wyjątkowe puchary.

Konkurs im. Adama Mickiewicza Kresy jest nie tylko okazją do promowania młodych talentów, ale również do kultywowania tradycji i języka polskiego, co ma szczególne znaczenie dla lokalnej społeczności.

II grupa wiekowa (od 8 do 12 lat)

I miejsce – Magda Danielė, Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach (naucz. Lilija Kutysz)

II miejsce – Agata Andruszkiewicz, Gimnazjum w Ejszyszkach (naucz. Janina Mikonis)

III miejsce – Paulina Sankowska, Gimnazjum im. Ludwika Narbutta w Koleśnikach (naucz. Bożena Piaskowska)

Wyróżnienia:

Nikolė Giniewicz, Gimnazjum im. Anny Krepstul w Butrymańcach (naucz. Edyta Jasielonis)

Maja Własowa, Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach (naucz. Bożena Bandalewicz)

Emilia Briczkowskaja, Gimnazjum im. Pawła Ksawerego Brzostowskiego w Turgielach (naucz. Walentyna Dulko)

Adam Jurgo, Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach (naucz. Ingrida Staniulienė)

Justinas Narkevičius, Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach (naucz. Jelena Morozienė)

Ewa Markiel, Gimnazjum im.

Ejszyszkach (naucz. Waclawa Iwanowska)

Patrycja Anna Baslykaitė, Gimnazjum im. Pawła Ksawerego Brzostowskiego w Turgielach (naucz. Walentyna Dulko)

Ewelina Silko, Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach (naucz. Krystyna Turkot)

IV grupa wiekowa (od lat 16 i dorośli):

I miejsce – Tomasz Suckiel, Gimnazjum w Ejszyszkach (naucz. Alicja Turowska)

II miejsce – Izabela Uczkuroń, Gimnazjum w Ejszyszkach (naucz. Waclawa Iwanowska)

III miejsce – Inesa Stankiewicz, Gimnazjum im. Pawła Ksawerego Brzostowskiego w Turgielach (naucz. Walentyna Dulko)

Wyróżnienie:

Julia Celestyna Turowska, Gimnazjum w Ejszyszkach (naucz. Waclawa Iwanowska)

Serdecznie gratulujemy laureatom i życzymy sukcesów podczas zmagania krajowych 7 listopada w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

Aleksandra Bojarin, nauczycielka metodyk języka polskiego z Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Białej Wace

Celem ugrupowania jest wprowadzenie zmian i pomoc zwykłym mieszkańcom

(Dokończenie ze str. 1)
tości: wartości chrześcijańskich, wartości tradycyjnej rodziny. Nasza reputacja jako partii rzetelnej i solidnej sprawiła, że mamy 3 mandaty i jesteśmy zapraszani do współpracy z innymi partiami” – mówił podczas konferencji.

Tomaszewski dziękował wyborcom w językach mniejszości narodowych: po polsku i rosyjsku oraz po białorusku – języku Wielkiego Księstwa Litewskiego, dziękując za okazane wsparcie oraz obiecując, że ich nie zawiodą, gdyż są partią uczciwą, pracującą na rzecz prostego człowieka oraz stojącą na straży swoich wartości.

Zmiany w okręgach wyborczych są wbrew międzynarodowym standardom

Podczas II tury wyborów do Sejmu Litwy w okręgu Wilno Południe bardzo dobry wynik uzyskał Czesław Olszewski, z wyraźną przewagą zwyciężając z przedstawicielką konserwatystów, ministrami spraw wewnętrznych Agnė Bilotaitė. Kolejni dwaj kandydaci AWPL-ZChR również uzyskali bardzo dobre wyniki, jednak ze względu na zmiany w okręgach wyborczych, które są wbrew prawom mniejszości narodowych, nie uzyskali mandatów poselskich.

Edita Tamošiūnaitė w okręgu Nowa Wilejka z 13 dzielnic wyborczych wygrała aż w 8, jednak przyłączenie dzielnic praktycznie z centrum miasta takich jak np. dzielnica Filaretów miało wpływ na wynik ogólny i nie uzyskanie mandatu. Z kolei Waldemar Urban w okręgu Rzesza z 23 dzielnic zwyciężył w większości z nich tj. w 13, jednak zmiany granic okręgów wyborczych

(przyłączenie nawet 10 dzielnic do innego okręgu) również nie pozwoliły mu na ostateczną wygraną. „To nie odpowiada standardom międzynarodowym, ale jest jak jest, a rezultat jest bardzo dobry” – skomentował prezes AWPL-ZChR. Jak zauważył, porównując wyniki II tury wyborów na mera rejonu wileńskiego na tym terytorium rejonu wileńskiego Waldemar Urban uzyskał w tych wyborach o tysiąc głosów więcej.

Program AWPL-ZChR to odpowiedź na oczekiwania mieszkańców

Czesław Olszewski zwrócił się do wyborców ze swojego okręgu dziękując za poparcie. „Jestem bez wątpienia serdecznie wdzięczny wszystkim, którzy zaufali nam i naszemu programowi. Wasze głosy pokazały, że obywatele Litwy chcą zmian, czekają na nowe możliwości i chcą widzieć pozytywne wpływy w życiu politycznym. To nas niewątpliwie zobowiązuje i zachęca, aby jeszcze rzetelniej i bardziej odpowiedzialnie pracować dla dobra mieszkańców Litwy i całego kraju” – mówił.

Czesław Olszewski podziękował przewodniczącemu AWPL-ZChR Waldemarowi Tomaszewskiemu: „Myślę, że mogę szczerze powiedzieć, iż przedstawiciele niektórych partii zazdroszczą nam, że mamy takiego silnego lidera. Jestem bardzo wdzięczny panu Waldemarowi za wsparcie, jestem wdzięczny także sztabowi AWPL-ZChR za niezwykłą pracę i oddanie. Wasze starania pomogły osiągnąć ten, jak myślę, wspaniały wynik. Program AWPL-ZChR został stworzony jako odpowiedź na ocze-

kiwania naszych mieszkańców i cieszę się, że wyborcy docenili nasz trud. Teraz pozostaje spełnić te oczekiwania, sumiennie służyć naszemu państwu i każdemu obywatelowi” – zapewnił poseł.

Wasza aktywność i nasza jedność da nam zmiany

Rita Tamašunienė, która mandat poselski uzyskała już podczas I

rencyj partii przed I turą, podczas której wysłaliśmy ważną wiadomość naszym wyborcom: wasza aktywność i nasza jedność da nam zmiany”. Jak dodała, wybór obywateli Litwy pokazał, że chcieli oni zmian i rządowi konserwatywno-liberalnym powiedzieli stanowcze „dość”. „Myślę, że podczas nowej kadencji dalej będziemy produktywnie pracować,

narodowych, nie pozwoliło nam tych 4 mandatów zdobyć” – powiedział.

AWPL-ZChR cieszy się autorytetem wśród innych ugrupowań

Jeszcze przed wyborami z inicjatywy Waldemara Tomaszewskiego aż 5 partii politycznych zjednoczyło swoje starania

tury wyborów, podziękowała wyborcom za ich aktywność zarówno podczas I jak i II tury oraz oceniła wynik AWPL-ZChR jako „na prawdę pozytywny”. „Zachowaliśmy swoją pozycję mimo wielu trudności związanych ze zmianami granic wyborczych, które łamią międzynarodowe prawo” – stwierdziła, dodając, że w dzielnicach, gdzie kandydaci AWPL-ZChR mieli możliwość konkurencji na uczciwych zasadach, zajmowali pierwsze miejsce.

„Jesteśmy w Sejmie już nie jedną kadencję, jesteśmy tymi, którzy potrafią i jednoczyć, i rozwiązywać wiele kwestii. Ważnym momentem była wspólna konfe-

nasz program docenili wyborcy nie tylko w naszym regionie, ale i w innych częściach Litwy” – skonstatowała Tamašunienė.

Litwa powinna dążyć do międzynarodowych standardów

„Nasz rezultat to wielkie zwycięstwo, inne partie, które miały wcześniej frakcje i dobre wyniki, takie jak Partia Pracy czy Partia Wolności, uzyskały gorszy wynik, podczas gdy my zachowaliśmy stabilną pozycję z 4-procentowym poparciem i to jest dużo, gdyż ludzi na Litwie niestety ubywa. Wygraliśmy w 3 okręgach i była to wygrana po bezprawnej zmianie granic okręgów wyborczych, która jest sprzeczna z międzynarodowymi zobowiązaniami” – mówił Tomaszewski. „Jesteśmy w najwyższej lidze i mamy duże szanse przekroczyć ten 5-procentowy próg wyborczy, choć tego progu dla mniejszości narodowych nie powinno być” – mówił, dodając, że Litwa powinna dążyć do międzynarodowych standardów, gdzie dla mniejszości narodowych w ogóle nie ma ustanowionego progu wyborczego. Przypomniał, że już w niepodległej Litwie, podczas pierwszych wyborów Polacy otrzymali 2 procent głosów, uzyskując 2 mandaty z listy, a kolejne 2 wywalczyli w okręgach jednomandatowych. Jeśli takie zasady jak wtedy panowałyby obecnie, partia miałaby aż 7 posłów. „Nasze procenty rosną, ale, niestety, niektóre zmiany w okręgach wyborczych i ustanowienie progu wyborczego dla mniejszości

i porozumiało się o koordynacji swych działań przed drugą turą wyborów do Sejmu w celu wygrania większości parlamentarnej i doprowadzenia do zmiany rządu na Litwie. Po wyborach kilka sił politycznych doceniając rzetelność i konstruktywną pracę AWPL-ZChR podczas minionych kadencji zaproponowało ugrupowaniu współpracę i utworzenie wspólnej frakcji.

Podczas konferencji lider AWPL-ZChR zaznaczył, że w tym momencie najważniejszy jest program wyborczy i jego realizacja, dlatego przedwczesne byłyby rozmowy o koalicji, która „nie jest celem samym w sobie, lecz środkiem do realizacji programu i wszystkie swoje kroki zaczniemy od niego” – tłumaczył. „Celem jest, by nadeszły zmiany, by pomóc ludziom, szczególnie zwykłym mieszkańcom, którym nie poświęcano uwagi” – podkreślił. „Nie śpieszymy się, nie boimy się pracować w opozycji, gdyż pracowaliśmy tam niejednokrotnie” – dodał.

Na zakończenie Waldemar Tomaszewski zaakcentował, że próg wyborczy na Litwie jest jednym z najwyższych w Europie, w wyniku czego aż 20 procent wyborców nie ma swojego przedstawiciela w Sejmie: „Czy to jest demokracja? Czy dążyliśmy do takiej demokracji, w której osoby, które głosowały nie mają swojego przedstawiciela?” – pytał. „Próg wyborczy trzeba zmniejszyć, myślę, że 3 procent to byłby taki optymalny wariant” – dodał.

Fot. Wiktor Jusiel

AWPL – ZChR na stabilnych pozycjach i z pozytywną perspektywą na przyszłość

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin odniosła sukces w zakończonych wyborach parlamentarnych i zdobyła trzy mandaty poselskie. W kończącej się kadencji Sejmu miała ich dwa, tym samym powiększyła swój stan posiadania o jeden mandat. Wszystko to osiągnęła pomimo niekorzystnych zmian okręgów wyborczych, a nawet w tych okręgach zwiększyła swoje poparcie.

W wyborach AWPL-ZChR zdobyła w skali kraju 4-procentowe poparcie, co jest bardzo dobrym wynikiem i utrzymała swoją stabilną pozycję na litewskiej scenie politycznej, podczas gdy niektóre ugrupowania takie jak Partia Pracy, Partia Wolności czy Partia Regionów straciły nawet kilkukrotnie swoje poparcie w porównaniu z poprzednimi wyborami i znalazły się poza Sejmem.

Problemem na Litwie jest próg wyborczy dla mniejszości narodowych, którego nie powinno

być, ponieważ został on wprowadzony niezgodnie ze standardami międzynarodowymi, wbrew wytycznym Komisji Weneckiej przy Radzie Europy i ratyfikowanym przez Litwę konwencjom. Jest też sprzeczny z duchem Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy. Dla przykładu, w Polsce, tak jak i w Unii Europejskiej, nie ma progu wyborczego dla ugrupowań mniejszości narodowych. Pomimo tych obiektywnych trudności rangi ustawowej, osiągnięty przez polską partię wynik wyborczy jest nad wyraz pokąźny, o czym świadczy porównanie wyników ze wszystkich wyborów zamieszczonych w poniższej tabelce.

Otóż w 1992 roku polska organizacja społeczno-polityczna ZPL w wyborach parlamentarnych otrzymała 2,1 proc. głosów. W tym czasie ustawa wyborcza opierała się na przepisach europejskich i nie obowiązywał próg wyborczy dla mniejszości naro-

dowych, a każdy zdobyty procent głosów na listę dawał mandat do Sejmu. Wówczas Polacy zdobyli 2 mandaty z listy krajowej i 2 mandaty w okręgach jednomandatowych, co dało razem 4 mandaty poselskie. Gdyby ta sama ordynacja bez progu obowiązywała obecnie, to przy dzisiejszym wyniku wyborczym AWPL-ZChR miałaby 4 mandaty z listy ogólnokrajowej plus 3 mandaty zdobyte w okręgach jednomandatowych, co dałoby aż 7 posłów i posiadanie samodzielnej frakcji parlamentarnej. Niestety, obecna Ordynacja Wyborcza jest skonstruowana na niekorzyść Polaków. Natomiast, jeżeli spojrzymy na wszystkie dziewięć kolejnych wyborów w historii współczesnej Litwy, to wynik AWPL-ZChR z 2024 roku jest piątym najlepszym wynikiem w całej tabeli. Dla porównania, w 2000 roku polska partia uzyskała 1,9 proc. i 28 tys. głosów, a obecnie otrzymała 3,9 proc. i 48 tys. głosów, mimo że przez ostatnie 24 lata ilość wyborców na Litwie

zmniejszyła się o pół miliona. Zdaniem wielu politologów i obserwatorów sceny politycznej obecny 4-procentowy wynik wyborczy i zdobyte w niezwy-

kle trudnych warunkach 3 mandaty pozycjonują AWPL-ZChR na stabilnych pozycjach i dają partii pozytywną perspektywę na przyszłość.

WYBORY DO SEJMU RL, LISTA OGÓLNOKRAJOWA

Wybory do Sejmu RL	Ilość głosów na ZPL-AWPL	proc. od uczestniczących
1992	39772	2,1 proc.
1996	40941	2,9 proc.
2000	28641	1,9 proc.
2004	45302	3,6 proc.
2008	59237	4,6 proc.
2012	79840	5,9 proc.
2016	69810	5,5 proc.
2020	56386	4,8 proc.
2024	48288	3,9 proc.

Już niedługo ruszy rozbudowa Gimnazjum w Pogirach

Oświata zawsze była i będzie priorytetową sferą założeń programu Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin. Co roku Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego przeznacza znaczącą część budżetu właśnie na oświatę.

Z inicjatywy ubiegłego kierownictwa Samorządu, na czele z wieloletnią mer i obecną radną Marią Reksć, startuje przygotowanie projektu technicznego rozbudowy Gimnazjum w Pogirach. Ta decyzja jest rezultatem długoletniej pracy, planowania i dyskusji z społecznością szkolną.

Przewidziana jest budowa 3-piętrowego budynku z wyposażonymi 18 salami, przeznaczonymi dla klas 1-4, w którym będzie kształciło się ogólnie 414

uczniów. Powstaną również gabinety logopedów i pedagogów specjalnych, pokoje dla nauczycieli itd. Przy nowym budynku planuje się także nowy parking na 42 miejsca oraz 20 miejsc przechowywania rowerów. Prace budowlane zaplanowane są na rok 2026, a szacowana wstępna kwota projektu stanowi 4 mln euro.

Początki Gimnazjum w Pogirach sięgają roku 1976, kiedy to staraniem działającego w Pogirach kombinatu szklarni powstała ośmioletnia szkoła dwujęzyczna. W tym czasie do szkoły uczęszczało 120 uczniów, pracowało 20 nauczycieli, nauczanie prowadzono w językach litewskim i polskim. W 1978 roku pogirska szkoła rozpoczęła pracę na dwie zmiany, a w 1985 roku otrzymała status szkoły średniej, dobudo-

wano dobudówkę. Od tego czasu powiększyła się przestrzeń szkoły, znacznie zwiększyła się liczba uczniów, a nauczanie prowadzono w 3 językach (litewskim, polskim i rosyjskim). W roku 1999 szkoła wzięła udział w eksperymencie nauczania profilowego i stała się wzorem dla wielu szkół w całym kraju. Po dziesięciu udanych latach, w oparciu o dobre osiągnięcia naukowe i sportowe, szkoła średnia w Pogirach otrzymała status gimnazjum.

Frakcja AWPL-ZChR w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego nadal będzie pokładała wszelkie starania, by stworzyć dla uczniów, pedagogów i personelu środowiska oświatowego rejonu atrakcyjną ofertę edukacyjną w komfortowych i nowoczesnych placówkach oświatowych.

Międzynarodowe mosty sztuki

14-24 października br. społeczność Szkoły Sztuk Pięknych w Pogirach (rejon wileński) budowała międzynarodowe mosty z młodzieżą i pedagogami z instytucji edukacyjnych na Litwie, Łotwie i Polsce.

W ramach wspólnego projektu „Mosty sztuki kreatywnej” szkoła nawiązała współpracę z następującymi partnerami: Gimnazjum w Pogirach, Szkołą Artystyczną w Elektrėnai, Liceum Sztuk Plastycznych we Włocławku oraz Szkołą Żydowską S. Dubnowej w Rydze. Głównym sponsorem projektu został Samorząd Rejonu Wileńskiego.

Uczniowie i nauczyciele instytucji brali udział we wspólnych plenerach, edukacjach, oglądali wystawy, zwiedzali muzea oraz wymieniali się doświadczeniami z zakresu plastyki, sztuki i edukacji. W Szkole Sztuk Pięknych w Pogirach zorganizowano zajęcia edukacyjne dla uczestników projektu, przedstawiające różne rodzaje sztuk wizualnych i różnorodne techniki, takie jak grafika, malarstwo, rysunek, batik itp. Wystawy prac uczniów można było podziwiać w sali szkoły oraz w gościnnym Gimnazjum w Pogirach. Uczniowie z Liceum Plastycznego i Szkoły S. Dubnowej przygotowali prezentacje na temat specyfiki edukacji artystycznej w swoich krajach i instytucjach. Młodzież odwiedziła Wilno i Troki, gdzie podziwiała malarstwo zachodnioeuropejskie z XVI-XIX wieku oraz słuchała koncertów muzycznych.

Organizatorzy projektu wyrazili podziękowania dla partnerów, dyrektorów szkół, nauczycieli oraz uczniów. Wyrazili również chęć i motywację do kontynuowania projektu, poszerzania granic geograficznych oraz łączenia kolejnych instytucji edukacyjnych i kulturalnych w celu owocnej międzynarodowej współpracy.

Żuk-Butkuvienė, Dyrektorka SzSzP w Pogirach Aleksandra
Fot. Szkoła Sztuk Pięknych w Pogirach

W stolicy

Poszukiwani są specjaliści do urządzenia skweru św. Floriana i nowej przestrzeni publicznej

W dzielnicy Nowe Miasto stołeczny samorząd planuje urządzenie nowoczesnej i funkcjonalnej przestrzeni – pl. św. Floriana. Spółka „Vilniaus vystymo kompanija” ogłosiła przetarg publiczny w tej sprawie.

Nazwę patrona strażaków św. Floriana skwer otrzymał ze względu na mieszczący się obok Departament Ochrony Przeciwożarowej i Ratownictwa. Zagospodarowany teren będzie wykorzystywany do działalności informacyjnej i edukacyjnej. Odwiedzający będą się tu mogli zapoznać z pracą strażaków.

Zjeżdżalnie na placach zabaw dla dzieci oraz inne urządzenia dopasowane zostaną do kolorów sprzętu używanego przez strażaków. Na nawierzchni skweru znajdzie się logo Departamentu Ochrony Przeciwożarowej i Ratownictwa. Na skwerze ustawione zostaną stojaki z informacjami tekstowymi, które podane zostaną również alfabetem Braille'a i będą dostępne za pośrednictwem kodów QR.

Mieszcząca się obok skweru św. Floriana odnowiona ul. Mortos stanie się integralną częścią przestrzeni publicznej, zapewniając łatwy dostęp do skweru z ulic Švitrigailos i T. Ševčenkos.

W skwerze powstaną strefy rekreacji bierniej, zabaw dla dzieci oraz aktywności ze sprzętem sportowym. Projekt obejmuje urządzenie ścieżek spacerowych, elementów małej architektury, placów zabaw dla dzieci, placów

ków sportowych i rekreacyjnych. Odnowiona ul. Mortos stanie się integralną częścią przestrzeni publicznej, zapewniając łatwy dostęp do skweru z ulic Švitrigailos i T. Ševčenkos. Przy ul. Mortos od skweru św. Floriana zaplanowano urządzenie parkingu na 9 miejsc. Na terenie zasadzone zostaną drzewa i krzewy.

Zwycięcy przetargu na urządzenie skweru św. Floriana będą musieli go urządzić zgodnie ze sporządzonym przez spółkę „ID Vilnius” projektem technicznym. Planuje się, że urządzenie skweru św. Floriana rozpocznie się na początku 2025 roku i zakończy się na wiosnę roku 2026.

Spółka „Vilniaus vystymo kompanija” realizuje obecnie również przetarg publiczny na odnowę skweru pomiędzy ul. J. Rutkausko i al. Pilaitės. Na terenie o powierzchni 1,08 ha powstanie lokalna przestrzeń publiczna łatwo dostępna dla mieszkańców okolicznych bloków mieszkalnych. Celem odnowy jest efektywne wykorzystanie terenu i zmini-

malizowanie zmian w istniejącej topografii, zachowanie cennych terenów zielonych i stworzenie nowego systemu ścieżek. Prowadzące przez teren ścieżki wkomponują się w istniejące wartościowe tereny zielone i połączą się ze skrzyżowaniami: al. Pilaitės – ul. Spaudos i ul. Spaudos – ul. J. Rutkausko.

W południowej części terytorium, równoległe do al. Pilaitės, wykonawcy będą musieli urządzić dla pieszych drewnianą kładkę nad stawem w tym miejscu.

W zachodniej części skweru zaplanowano wybieg dla psów, a także strefy aktywnego wypoczynku i rekreacji. Będą zlokalizowane obok istniejących i nowo posadzonych drzew.

Skwer między ul. J. Rutkausko i al. Pilaitės wykonawcy zbudują zgodnie z projektem spółki „Mutuus”. Prace mają się rozpocząć na początku 2025 roku i zakończyć na wiosnę roku 2026.

Wyłonieni zwycięzcy przetargów podpiszą umowy z Administracją Samorządu m. Wilna.

Rekordowe remonty ulic

Samorząd m. Wilna wytyczył sobie ambitny cel – w ciągu kilku najbliższych lat w stolicy nie powinno zostać ulic w złym stanie. Plan na rok bieżący – wyremontowanie aż 120 km stołecznych ulic. Z czego 91 km zostało już wyremontowanych – ułożono na nich nawierzchnię asfaltową, wyremontowano pokrywy studzienek i kratki deszczowe, zużyte i popękane betonowe krawężniki wymieniono na trwalsze granitowe, wykonano oznakowanie poziome.

Od rozpoczęcia sezonu remontu dróg w Wilnie wyremontowano takie ważne arterie komunikacyjne jak ulice Ozo, Ateities, Drujos, Sukilėlių, Subačiaus, Liubarto, Buivydiškių, O. Milašiaus, Justiniškių, al. Laisvės, odcinek ul. S. Batoro od ronda Olandų do ul. Rudens, jak również – znaczą-

cą część ul. Ukmergės i część al. Savanorių. Wyremontowano też najdłuższy z zaplanowanych do remontu w tym roku – 3-kilometrowy odcinek ul. Žaliųjų Ežerų. Dalej od centrum miasta wyremontowano już ul. Zujūnų w dzielnicy Zameczek i ul. Sakališkių w dzielnicy Pagubė nieopodal jeziora Balsiai.

Kolejne 26 km ulic jest obecnie remontowanych. Prace trwają przy ulicach M. K. Paco, Gerovės, Pramonės, K. Bizausko, J. Bretkūno, T. Kosciuškos, Juodupio, Minties, Molynės, Sirokomlės, Hel sinkio, Architektų, V. Šopeno, Kauno, Malonijų, Naujininkų, Tyzenhauzų, Kryžiokų sodų 4-oji, Žygio, Birutės, Skersinės, Osetinų, Peteliškių, Raudonbalės, J. Janonio, Paplaujos, Mėtų, Žvaigždikių, Bistryčios, Kranto,

Mindaugo, Žalioji, Verkių Riešės, Šarkų, Vijoklių, Šviesos, Brolių, Birbinių, jak również – w zaułku Baltasis. Asfaltowanie ulic rozpoczęło również przy ulicach Sodų, Gėlių, Karaimų, Vykinto, Treniotos, Vėdrynų, Olimpiečių, Šaltkalvių, Elnių, jak również przy ul. Pušyno kelias i na rondzie Salininkų.

Zgodnie z zatwierdzoną na początku sezonu listą zaplanowanych do remontu ulic na razie nie rozpoczęto remontu zaledwie 3 km z nich. Samorząd planuje rozpoczęcie prac do 30 listopada. Ze względu na sezonowość planowane remonty dróg zazwyczaj nie są przeprowadzane w porze zimowej. W przypadku raptownego spadku temperatury, wystąpienia opadów śniegu, planowane prace kończone są wcześniej niż jest to pierwotnie zaplanowane.

Wileński Festiwal Filmów Krótkometrażowych jako pierwszy na Litwie z kwalifikacją do Oscara

Amerkańska Akademia Sztuki i Wiedzy Filmowej ogłosiła listę festiwalu filmowych, których zwycięzcy kwalifikują się do Oscarów. Po raz pierwszy na listę tę trafił Wileński Festiwal Filmów Krótkometrażowych. Oznacza to, że odtąd zdobywcy Grand Prix Wileńskiego Festiwalu Filmów Krótkometrażowych będą mogli się ubiegać o Oscara. Jest to znaczące wyróżnienie i uznanie zarówno dla festiwalu, jak też dla całej branży filmowej na Litwie.

Oscary to najsłynniejsze nagrody filmowe. Przyznawane są od 1929 roku przez Amerykańską Akademię Sztuki i Wiedzy Filmowej za wybitne osiągnięcia filmowe. Filmy krótkometrażowe w wyścigu po oscarową nominację mogą startować w kategoriach „Najlepszy Aktorski Film Krótkometrażowy”, „Najlepszy Dokumentalny Film Krótkometrażowy” i „Najlepszy Animowany Film Krótkometrażowy” na trzy sposoby.

Sposób pierwszy – film krótkometrażowy ma być komercyjnie pokazywany w kinach w Stanach Zjednoczonych. Sposób drugi – zdobycie nagrody Student Academy Awards. Sposób trzeci – zdobycie „Grand Prix” międzynarodowego festiwalu filmowego, który posiada klasyfikację oscarową.

Festiwal kwalifikują się na listę w drodze selekcji przeprowadzanej przez komisję Amerykańskiej Akademii Sztuki i Wiedzy Filmowej.

Wśród podstawowych aspektów uwzględnianych przez komisję są solidne osiągnięcia festiwalu w ostatnich latach (liczba programów konkursowych, wysoka wartość artystyczna filmów, różnorodność programów, profesjonalizm członków jury) oraz międzynarodowa reputacja festiwalu.

Ogółem na oficjalnej liście Akademii jest ponad 180 międzynarodowych festiwalu z całego świata z festiwalami w Berlinie, Cannes, Wenecji, Locarno, Sundance na czele.

Organizowane na Litwie festiwale na tej liście dotychczas nie były. Zgodnie z regulaminem Wileńskiego Festiwalu Filmów Krótkometrażowych o „Grand Prix” mogą się ubiegać wszystkie filmy uczestni-

czące w programach konkursowych – zarówno w międzynarodowych, jak też litewskich.

Już zdobywca „Grand Prix” przyszłorocznej edycji festiwalu będzie mógł się ubiegać o Oscary, ceremonia rozdania których odbędzie się w marcu 2026 roku.

Wileński Festiwal Filmów Krótkometrażowych jest jednym z największych w krajach bałtyckich festiwalu poświęconych wyłącznie filmom krótkometrażowym. Organizowany od 2006 roku festiwal stał się platformą prezentacji filmów krótkometrażowych filmowców nowego pokolenia z całego świata. Jest jednym z niewielu wydarzeń filmowych na Litwie, gdzie można zobaczyć tak szeroki program filmów krótkometrażowych, odzwierciedlający współczesne trendy w krótkometrażowym kinie.

Co roku festiwal prezentuje około 20 programów filmów krótkometrażowych, prezentujących ponad 100 filmów. W programach konkursowych uczestniczą najwybitniejsze dzieła litewskich i zagranicznych twórców filmowych z ostatnich dwóch lat, spośród których międzynarodowe jury wybiera i nagradza najlepsze filmy festiwalu.

18. Wileński Festiwal Filmów Krótkometrażowych odbędzie się w dniach 15-21 stycznia 2025 roku w kinach w Wilnie, Kownie, Kłajpedzie i Szawlach, jak również – na całej Litwie na platformach kina domowego. Organizatorem festiwalu jest agencja litewskich filmów krótkometrażowych „Lithuanian Shorts”.

